

Toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeen loppuraportti: kommenttipuheenvuoro

Julkaisuseminaari 27.9.2022

Terhi Päivärinta @TerhiPaivarinta

Suomen Kuntaliitto

Yleistä

- Raportin ansiot tilannekuvassa ja osin koulutuksen järjestämisen haasteissa
- Raportti syventää koulutuspoliittista selontekoa
- Väestönmuutoksen toisen asteen koulutuksen järjestämiselle aiheuttamat haasteet tulevat raportissa esiin
- Tilastoaineisto osin epätarkoituksenmukaista
- Olisi ollut hyvä kuvata ammatillisen koulutuksen opiskelijaprofiili erityisesti jatkuvan oppimisen osalta.

- Sekä TE-palvelut että kotoutumista edistävät palvelut siirtyvät lähivuosina kuntien vastuulle. Ohjaus-, säätely- ja rahoitusjärjestelmää kehitettäessä ammatillisen koulutuksen ja kuntien yhteyttä tulee vahvistaa.
- Tulisi määrittää selkeämmin julkisella rahoituksella tuotetun ammatillisen koulutuksen keskeiset kansalliset tavoitteet niin työelämän, yksilön kuin alueiden kannalta

Järjestäjä rakenne ja -verkko

- **Raportissa** suppea tarkastelu
  - Painotus on rakenteellisessa kehittämisessä ja valtion ohjauksessa
  - Koulutuksen järjestäjien keskinäisen yhteistyön mahdollisuudet ohitettu lähes täysin
- **Kuntaliitto painottaa:**
  - Koulutuksen järjestäjillä on alueensa paras tuntemus.
  - Koulutuspalveluiden toteuttamisessa tulee mahdollistaa monipuoliset ja joustavat järjestämistavat.
  - Kuntien ja koulutuksen järjestäjien yhteistyö on tärkeää koko maassa koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden varmistamiseksi.
  - Seudullista toisen asteen koulutuksen järjestäjien toiminnallista yhteistyötä sekä mahdollista rakenteellista kehittämistä on tuettava kansallisesti.
  - Toisen asteen koulutuksen rahoitusta on uudistettava tukemaan alueellisia erityistarpeita.

Lukiokoulutuksesta

- Lukiokoulutuksen järjestäminen tulee monipuolistumaan 2020-luvulla
- Eritasoinen lukiokoulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö on avainasemassa
- Lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmä on uudistettava tukemaan paremmin koulutuksen tarkoituksenmukaista järjestämistä
- Järjestämislupaohjauksen tasoa on aidosti syytä miettiä
  - Yksittäisen kunnan tai laajemman alueen lupa?
  - Lupamenettelyn keventäminen erityisten koulutustehtävien osalta: opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjien yhdenvertaisuuden lisääminen

Ammatillisen koulutuksen rahoitus

- Rahoituksen yksinkertaistaminen tarkoittaa käytännössä sitä, että hyväksytään, että jokaista kustannuksia aiheuttavaa tekijää ei tunnisteta
- Yleiskatteellisuuden säilyttäminen edellytys järjestelmätason muutoksille
- Varmistettava, että toimintalainsäädäntö on jatkossakin yksi kokonaisuus oppivelvollisten ja jatkuvan oppimisen osalta. Vain näin voidaan taata ammatillisen koulutuksen saatavuus ja saavutettavuus sekä sivistykselliset oikeudet maan eri osissa.
- Kuntien ja valtio tulee jatkossakin rahoittaa yhdessä toisen asteen koulutus: lukio- ja ammatillinen koulutus

Ratkaisun avaimet

- Jatkossa tarvitaan useita erilaisia, paikallisista olosuhteista lähteviä ratkaisuja
- Digitalisaatio tarjoaa yhden avun ja tärkeän mahdollisuuden
- Kunnat ovat merkittävin toisen asteen koulutuksen järjestäjä ja rahoittaja -> Kunnat ja koulutuksen järjestäjät ovat avainasemassa ratkaisuja haettaessa
- Avainkysymys on, kuinka kunnat ja koulutuksen järjestäjät työskentelevät haasteiden voittamiseksi
- Valtion löydettävä luonteva roolinsa: miten se pystyy tukemaan kuntia ja koulutuksen järjestäjiä niiden etsiessä kullekin alueelle toimivia ratkaisuja?

Kiitos.

Terhi Päivärinta
050 590 4796
@TerhiPaivarinta

Kyösti Värri
050 431 1926
@KyostiVarri

Maarit Kallio-Savela
050 437 0045
@KallioMaarit

etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi